

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 57:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede regler for udgang fra fængsler.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.

(Fremsat 7/11 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Forslaget svarer i alt væsentligt til beslutningsforslag nr. B 46 fra forrige folketingssamling, der blev forkastet af et flertal her i Folketinget.

Forslaget bærer efter min mening præg af en manglende forståelse for baggrunden for udgangsinstituttet, og jeg vil derfor indlede med en mere generel beskrivelse af, hvorfor vi i det hele taget anvender udgang for personer, der afsoner en frihedsstraf.

Ordnungen med udgangstilladelse til indsatte går tilbage til 1960'erne og er et væsentligt element i Kriminalforsorgens behandlingsmæssige virksomhed, hvor det er en hovedopgave at hjælpe eller påvirke den indsatte til en tilværelse uden kriminalitet efter løsladelsen til glæde for ham selv og alle os andre.

Muligheden for udgang og dermed kontakt med familie og venner under omstændigheder, der er klart bedre end under besøg i fængslerne, indebærer en nedsat risiko for både undvigelse og ny kriminalitet. Hvis der ikke var en regel om udgang, ville familiemæssige forhold oftere få de indsatte til at undvige, og selve fængselsmiljøet ville blive endnu mere råt.

Udgang til uddannelse og beskæftigelse er endvidere et væsentligt led i udslusningen af de indsatte.

Det er en forudsætning for at få weekendudgang, at den indsatte skal afsoner en dom på mindst fem måneders fængsel. Det har også betydning, om straffen afsones i et lukket eller et åbent fængsel. Således er det f.eks. i de lukkede fængsler en betingelse, at den pågældende normalt skal have afsonet en tredjedel af straffetiden, før der kan gives weekendudgang.

Det er endvidere en forudsætning, at der ikke antages at være risiko for misbrug. I den vurdering skal der udvises særlig forsigtighed, hvis den indsatte er dømt for farlig kriminalitet, herunder lovovertrædelse af særlig grov eller pro-

fessionel karakter. I bl.a. sådanne sager skal fængslet indhente en udtalelse fra politiet, inden der træffes afgørelse om udgang.

I 1992 skete der efter orientering af Retsudvalget en række stramninger i udgangsreglerne. For at begrænse misbrugsrisikoen blev der bl.a. indskærpet tjenestestederne, at der skal udvises større tilbageholdenhed med at tillade weekendudgang til besøg hos personer, der har en begrænset tilknytning til den indsatte, at der skal ske en skærpet kontrol af udgangsadressen, særlig når det drejer sig om indsatte, der er idømt længere straf for personfarlig kriminalitet, og at politiet omgående skal underrettes, når en indsat, der er dømt for grov, personfarlig kriminalitet, udebliver fra udgang.

Samtidig blev der indført mulighed for at tilbagekalde udgangstilladelse i op til et år i tilfælde, hvor den indsatte er sigtet eller dømt for at have begået alvorlig professionel kriminalitet under undvigelse, udeblivelse fra udgang eller under udgang. Her var grænsen tidligere seks måneder.

Der er også mulighed for at reagere med disciplinærstraffe eller eventuelt overførsel til lukket fængsel, hvis udgang misbruges.

På baggrund af den tragiske sag fra Finland, som der henvises til i bemærkningerne til beslutningsforslaget, besluttede jeg, at der skulle ske en skærpelse af proceduren i udgangssager, hvor fængslet indstiller langtidssdømte til udgang, til trods for at politiet har udtalt sig imod dette. Sådanne sager skal fremover forelægges for direktionen i Direktoratet for Kriminalforsorgen, og når fængslet forelægger disse sager for direktoratet, skal fængslerne konkret angive de særlige grunde, som de mener trods politiets indvendinger taler for at give tilladelse til udgang. Fængslets indstilling til direktoratet skal afgives af fængselsinspektøren selv, som ikke kan delegerer dette ansvar til andre medarbejdere.

Jeg kan oplyse, at kriminalforsorgen i 1996 i alt bevilgede 51.489 udgange, og at misbrug af udgang i form af ny kriminalitet skete i 104 tilfælde, hvilket svarer til 2 promille af det samlede antal udgange. Antallet af udgange i 1996 var i øvrigt det laveste i de sidste ti år.

Efter kriminalforsorgens principprogram skal kriminalforsorgen varetage både en sikkerhedsmæssig og en behandlingsmæssig opgave, og muligheden for udgang er, som jeg nævnte i starten, et meget vigtigt led i denne opgave. Udgang er også en ordening, som i sagens natur